

det fortsat være. Derfor skal elever og studerende uddannes til at begå sig i demokratiet gennem deltagelse i demokratiet. Der er ikke nogen mening i at lægge stor omtanke og arbejde i udviklingsprojekter, der skal forblive på tegnebordet.

Derfor gælder det på alle niveauer i uddannelsessystemet, at elever og studerende skal tages alvorligt, og de skal have adgang til alle fora, hvor beslutninger med betydning for eleverne og de studerende træffes.

Inden for uddannelsessystemet findes der en mangfoldighed af råd og bestyrelser af alle slags, hvor repræsentanter for de implicerede parter kan træffe afgørelser, der vedrører den enkelte uddannelses eller institutions forhold. Desværre er det ikke altid, at de, som beslutningerne har betydning for, reelt er med til at tage beslutningerne. En af de væsentligste faktorer for menneskers velbefindende er deres indflydelse på eget liv. Derfor er det vigtigt, at det repræsentative demokrati udstrækkes til at gælde alle de implicerede.

Derfor skal elever og studerende tages seriøst i den politiske proces, ellers mister de tiltroen til det politiske system, som bygger på demokratiet.«

Det var et citat fra Danske Studerendes Fællesråds debatoplæg fra oktober 1999, som jeg synes det var godt at starte min ordførertale med.

Med det foreliggende lovforslag vil der blive justeret på demokratiet i uddannelsessystemet. Det er en meget positiv fremsættelsestale, ministeren har skrevet om børns og unges deltagelse i demokratiet, om, at de skal tages alvorligt, og at de skal deltage i beslutningsprocesserne.

Det er også positivt, at det ifølge forslaget af alle uddannelsers formålsparagraffer fremover kommer til at fremgå, at eleverne eller de studerende skal opnå demokratiske kompetencer gennem uddannelsen og mødet med uddannelsesinstitutionen.

Dansk Ungdoms Fællesråd har i sit høringsvar givet udtryk for betænkelighed ved og mener, det er uheldigt, at stemmeretten for elever og studerende udelades ved nogle institutioner, for det gør, at de jo i virkeligheden alligevel ikke har indflydelse.

Ligeledes er der en mangel ved, at redegørelsens forslag om, at alle klasser eller hold skal sikres tid til at drøfte spørgsmål af interesse for dem, ikke er blevet implementeret i lovforslaget, for de unge skal jo ikke alene have mulig-

hed for at sidde med i bestyrelser og udvalg; de er også nødt til at have tid til at tage diskussionerne op om de forskellige emner, som er vigtige for dem og deres uddannelse, og de skal naturligvis ikke udsættes for repressalier i uddannelsessystemet på grund af, at de varetager nogle tillidshverv på deres skole.

Vedrørende de frie skoler vil jeg også gerne pege på, at de frie grundskoler naturligvis skal fritages for de nye regler på dette område, hvis de ønsker det. I nogle af de frie skoler er de på nogle områder kommet længere i udviklingen, og det ville for dem være et tilbageskridt at skulle gå tilbage til reglerne i det her forslag.

I princippet er Kristeligt Folkeparti for lovforslaget. Jeg kan sige, at vi er hundrede procent for demokrati på alle niveauer i samfundet, men vi vil under udvalgsarbejdet se at få nogle af de her nævnte spørgsmål afklaret.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 er til gengæld ikke særlig positiv over for lovforslaget her.

Jeg er meget enig i det, der blev sagt både af Venstres ordfører og af CD's ordfører. Naturligvis er det sådan, at demokrati er godt, men demokrati er ikke altid godt; der er en række situationer, hvor man må se i øjnene, at demokrati kan blive for meget af det gode. Der kan være for mange ting, der bliver taget op til demokratiske beslutninger. Der kan være områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at man udbreder beslutningskompetencen, men hvor man bør lade dem, der står i spidsen, dem, der leder, dem, der har ansvaret for, at f.eks. undervisningskvalitet er i orden, at undervisningstiden er i orden, at eksamenskravene er i orden, vurdere, hvad indholdet skal være, og ikke lægge det ud til en demokratisk beslutning.

Det, der jo nemt kommer til at gøre sig gældende her, er et enten-eller. Det kan blive et reelt og et virkeligt demokrati, hvor eleverne har hundrede procent indflydelse på, hvad der skal ske, men det vil være stærkt problematisk. Vil man f.eks. kunne forestille sig, at eleverne synes, at eksamenskravene skal være strengere, at der skal være mere undervisning, at kravene skal være højere? Nej, det mest sandsynlige er, at de prøver at få gennemført deres uddannelse så nemt som muligt og så hurtigt som muligt, og at eksamen er noget, som kan overstås nemt og bekvemt. Det er klart. Det er helt logisk, at de ønsker, man har i sin tilværelse, selvfølgelig er, at man kan få lov til at springe over, hvor